

Univerzitet u Sarajevu
Ekonomski fakultet u Sarajevu – Poslovna akademija

NAPREDNI FINANSIJSKI MENADŽMENT
MA «+1»

NAZIV STUDIJA: NAPREDNI FINANSIJSKI MENADŽMENT + 1

I SEMESTAR			
Predmeti	ECTS	Sati	Sifra
Napredni finansijski menadžment	6	30	AFM401
Napredni međunarodni finansijski menadžment	6	30	AFM402
Finansijsko izvještavanje	6	30	AFM403
Menadžment kapitalnih ulaganja	6	30	AFM404
Rizici i osiguranje	6	30	AFM405
Ukupno	30	150	

II SEMESTAR			
Izborni predmeti*	ECTS	Sati	Sifra
Centralno bankarstvo	6	30	AFM406
Upravljanje bankarskim rizicima	6	30	AFM407
Izborni nastavni predmet sa liste Katedre	6	30	AFM408
MAGISTARSKI RAD	12	60	
Ukupno	30	150	

ECTS Bodovi:

Obvezni predmeti   8x6 = 48 ECTS
Magistarski rad   12 ECTS

IZBORNI PREDMETI	KATEDRE
1.Javne finansije	FIN
2.Životno i neživotno osiguranje	FIN
3.Komercijalno bankarstvo	FIN
4.Primjenjeno poslovno pravo	PP
5.Računovodstvo finansijskih institucija II	RR
6.Međunarodne finansije	FIN
7.Analiza i upravljanje finansijskim rizicima	FIN

1. Cilj

Studentima ukazati na teorije, modele i tehnike neophodne za donošenje poslovnih odluka koje kreiraju vrijednost unutar profitno orijentisanih preduzeća, naročito korporacija.

2. Sadržaj

1. Finansije i finansijski menadžer
2. Finansijska tržišta i instrumenti
3. Finansijska analiza
4. Temeljni koncepti upravljanja finansijama
5. Rizik i prinos
6. Troškovi kapitala
7. Struktura kapitala
8. Finansijska poluga
9. Capital budgeting
10. Upravljanje rizicima

3. Metod rada

2.1. Način izvođenja nastave	1. ex katedra 2. diskusije 3. prezentacije 4. gosti predavači	1. 50 % 2. 10 % 3. 30 % 4. 10 %
2.2. Sistem ocjenjivanja	1. kvizovi 2. grupni rad 3. midterm test 4. finalni test	1. 10 % 2. 20 % 3. 30 % 4. 40 %

4. Literatura

1. J.C.Van Horne (2002.), Osnove finansijskog menadžmenta, IX izd., Mate, Zagreb.
2. Rovčanin, A. (2007.) Upravljanje finansijama, IV dopunjeno izd., Ekonomski fakultet, Sarajevo.
3. Orsag, S. (2002.), Budžetiranje kapitala: procjena investicionih projekata, Masmedia, Zagreb.

1. Cilj

Napredni međunarodni finansijski menadžment za predmet izučavanja ima kompleksne relacije u funkcionisanju međunarodnog finansijskog sistema, te upravljanje finansijama multinacionalnih korporacija u savremenim globalnim okvirima.

2. Sadržaj

1. Devizno tržište i sistemi deviznih kurseva
2. Međuzavisnost deviznih kurseva, kamatnih stopa i inflacije
3. Izloženost i upravljanje deviznim rizikom
4. Međunarodno oporezivanje
5. Upravljanje finansiranjem međunarodne razmjene
6. Trošak kapitala u međunarodnim kompanijama
7. Procjena međunarodnih projekata
8. Direktne strane investicije
9. Međunarodna tržišta kapitala, portfolio investicije i zaštita od rizika
10. Međunarodno bankarstvo

3. Metod rada

2.1. Način izvođenja nastave	1. ex katedra 2. diskusije 3. prezentacije 4. gosti predavači	1. 60 % 2. 10 % 3. 20 % 4. 10 %
2.2. Sistem ocjenjivanja	1. I test 2. II test 3. seminarski rad i prezentacija 4. aktivnost	1. 35 % 2. 35 % 3. 20 % 4. 10 %

4. Literatura

1. Shapiro, Alan C., *Multinational Financial Management*, John Wiley and Sons, New York, USA, 2006;
2. Connolly, Michael B, *International Business Finance*, Routledge, New York, USA, 2007;
3. Madura, Jeff, *International Financial Management*, South-Western College Pub, Mason, USA, 2002;
4. Dunning, John H., Stonehill, Arthur L. and Moffett, Michael H., *International Financial Management* (2nd edn), International Thompson Business Press, London, UK, 1997.

1. Cilj

Stjecanje naprednih znanja o okruženju, regulativi i ciljevima financijskog izvještavanja poslovnih subjekata. Stjecanje naprednih znanja o okruženju i ciljevima revizije financijskih izvještaja. Razvoj specifičnih znanja i vještina u primjeni suvremenih načela i metoda revizije financijskih izvještaja složenih subjekata. Stjecanje znanja o naprednim tehnikama analize financijskih izvještaja. Izvještavanje eksternih i internih korisnika o kvaliteti poslovanja analiziranog subjekta. Utvrđivanje razlika u kvaliteti poslovanja vezano na specifičnosti grane djelatnosti analiziranog subjekta.

2. Sadržaj

1. Metode i postupci financijskog izvještavanja u složenim poslovnim subjektima.
2. Godišnje izvješće složenih poslovnih subjekata, financijske i nefinancijske informacije.
3. Revizija i analiza u funkciji kvalitete financijskog izvještavanja.
4. Financijsko izvještavanje za potrebe različitih korisnika.
5. Revizija kao pretpostavka kvalitete financijskog izvještavanja
6. Metode i postupci revizije financijskih izvještaja složenih poslovnih subjekata.
7. Revizija godišnjeg izvješća.
8. Posebni oblici revizije. Analitički postupci u reviziji.
9. Instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja
10. Pokazatelji analize financijskih izvještaja
11. Utjecaj računovodstvenih politika na financijski položaj i uspješnost poslovanja
12. Analiza slučajeva

3. Metod rada

2.1. Način izvođenja nastave	1. ex katedra 2. studije slučajeva (case study) 3. prezentacije	1. 50 % 2. 20 % 3. 30 %
2.2. Sistem ocjenjivanja	1. obrada samostalnog slučaja (pojedinačni rad) 2. timski rad (studije slučajeva) 3. midterm test 4.. finalni test	1. 40 % 2. 10 % 3. 25 % 4. 25 %

4. Literatura

1. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L. (redaktor Žager, L.) (2008) Analiza financijskih izvještaja – 2. prošireno izdanje, Masmedia, Zagreb
2. Tušek, B., Žager, L. (2008) Revizija, Treće, izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, HZRF
3. Bernstein, L., Wild, J. (2000) Analysis of Financial Statements, McGraw Hill, New York

1. Cilj

Studentima ukazati na osnovnu razliku između modela vrednovanja i ocjene efikasnosti finansijskih i realnih investicija.

2. Sadržaj

1. Investicione i finansijske odluke
2. Menadžment kapitalnih ulaganja
3. Trošak kapitala
4. Procjena novčanih tokova projekta
5. Rizik – povrat
6. Ocjena investicionih projekata
7. Tradicionalne DCF metode ocjene
8. Savremene metode ocjene
9. Rizik i ocjena investicionih projekata
10. Investiranje u vrijednosne papire

3. Metod rada

2.1. Način izvođenja nastave	1. ex katedra 2. diskusije 3. prezentacije 4. gosti predavači	1. 50 % 2. 10 % 3. 30 % 4. 10 %
2.2. Sistem ocjenjivanja	1. kvizovi 2. grupni rad 3. midterm test 4. finalni test	1. 10 % 2. 20 % 3. 30 % 4. 40 %

4. Literatura

1. S. Orsag, (2002.), Budžetiranje kapitala: procjena investicionih projekata, Masmedia, Zagreb.
2. A. Rovčanin, (2000.), Savremene metode ocjene efikasnosti investicija, Ekonomski fakultet, Univerzitet u Sarajevu.

1. Cilj

Cilj predmeta je da studenti ovladaju znanjima vezanim za suštinu, uzroke i posljedice rizika, te adekvatnim metodama njihovog upravljanja. U svemu tome ovladat će se saznanjima, sredstvima i institucijama koje služe u savremenom upravljanju rizicima.

2. Sadržaj

1. Osnove osiguranja i rizika
2. Klasifikacija rizika
3. Osigurljiv rizik i metode kvantifikacije
4. Upravljanje osigurljivim rizicima
5. Poslovni rizici društava za osiguranje
6. Pristup modeliranju rizika
7. Analiza nekih specifičnih rizika i metode za njihovu procjenu
8. Regulacija osiguranja i pravni okvir za upravljanje rizicima
9. Arhitektura i rizici investicijskog portfelja
10. Trendovi u identificiranju rizika i modelima upravljanja

3. Metod rada

2.1. Način izvođenja nastave	1. ex katedra 2. prezentacije 3. gosti predavači 4. vježbe 5. diskusije	1. 50 % 2. 10 % 3. 10 % 4. 20 % 5. 10 %
2.2. Sistem ocjenjivanja	1. parcijalni 2. seminarски rad 3. projekat 4. prezentacija 5. finalni ispit 6. usmeni razgovor	1. 30 % 2. 5 % 3. 10 % 4. 5 % 5. 40 % 6. 10 %

4. Literatura

1. Vaughan, E. & Vaughan, T.: Osnove osiguranja – Upravljanje rizicima, Mate, Zagreb, 2000.
2. Ćurak, M., Jakovčević, D.: Osiguranje i rizici, RRIF Plus, Zagreb, 2007.
3. Vujović, R.: Upravljanje rizicima i osiguranje, Univerzitet Singidunum, Beograd, 2009.
4. Marović, B., Avdalović, V.: Osiguranje i upravljanje rizikon, Birografika, Subotica, 2005.
5. Javorović, M., Ostojić, G.: Osiguranje i država, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.

1. Cilj

Razumjevanje nastanka i razvoja centralnog bankarstva. Upoznavanje sa ulogom i zadacima centralnih banka i njihovim značajem za finansijski i realni sektor ekonomije. Upoznavanje naprednih teorijskih i praktičnih koncepata dizajniranja i provođenja monetarne politike. Upoznavanje sa organizacijom i principima funkcionisanja najznačajnijih centralnih banaka današnjice.

2. Sadržaj**UVOD U CENTRALNO BAKARSTVO:**

1. Uloga centralne banke u finansijskom sistemu
2. Centralna banka – emisiona banka – „banka banaka”
3. Funkcije i ciljevi centralne banke
4. Nezavisnost i monetarni suverenitet
5. Koncepcije utvrdjivanja ciljeva monetarne politike u razvijenim tržišnim ekonomijama
6. Izbor optimalnog režima deviznog kursa i optimalno valutno područje
7. Intervencije centralne banke na tržištu novca

CENTRALNO BANKARSTVO I SPROVOĐENJE MONETARNE POLITIKE:

8. Struktura centralnih banaka i sistema federalnih rezervi (FED-a)
9. Multiplikacija depozita i proces formiranja novčane mase
10. Determinante novčane mase
11. Instrumenti monetarne politike i praksa FED-a, ECB-a, BOE...
12. Sprovođenje monetarne politike: ciljevi i sredstva

MEĐUNARODNE FINANSIJE I MONETARNA POLITIKA

13. Devizno tržište
14. Međunarodni finansijski sistem
15. Strategija monetarne politike: međunarodna iskustva

CENTRALNO BANKARSTVO U BOSNI I HERCEGOVINI

16. Centralna banka BiH: funkcionisanje aranžmana currency board-a
17. Monetarni agregati i instrumenti CBBiH
18. Monetarni sistem BiH i Evropska monetarna unija

3. Metod rada

2.1. Način izvođenja nastave	1. ex katedra 2. diskusije 3. prezentacije 4. gosti predavači	1. 50 % 2. 10 % 3. 30 % 4. 10 %
2.2. Sistem ocjenjivanja	1. diskusija 2. seminarски rad 3. završni ispit	1. 10 % 2. 40 % 3. 50 %

4. Literatura

1. Đukić, Đorđe: „Centralna banka i finansijski sistem”, 2. izdanje, Litopapir, Čačak, 2006.
2. Frederic S. Mishkin: „Monetarna ekonomija, bankarstvo i finansijska tržišta”, 7. izdanje, Data Status, Beograd, 2006.
3. Đonlagić, Dženan: „Evropska monetarna unija i Bosna i Hercegovina“, Ekonomski fakultet Sarajevo, 2006.
www.cbbh.ba www.ecb.int

1. Cilj

Ukazati studentima na osnovne bankarske rizike s kojim se susreću finansijske institucije na finansijskom tržištu. Objasniti osnovne modele za analizu, mjerjenje, evaluaciju i upravljanje bankarskim rizicima.

2. Sadržaj

1. Pojam rizika, faktori rizika, uvod u materiju
2. Korporativno upravljanje u funkciji prevencije rizika
3. Strategija upravljanja kreditnim rizikom
4. Kreditna analiza, kamatni rizik i alati za upravljanje kreditnim rizikom
5. Proces upravljanja operativnim rizikom
6. Tržišni rizik, valutni rizik, rizik likvidnosti i reputacioni rizik
7. Ostali poslovni rizici i rizici događaja
8. Upravljanje rizicima u monetarnoj instituciji
9. Bazelski principi za upravljanje rizicima i primjena Bazela II

3. Metod rada

2.1. Način izvođenja nastave	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanje nastavnika 2. Diskusija 3. Prezentacije 4. Gosti predavači	<ol style="list-style-type: none"> 1. 60 % 2. 10 % 3. 20 % 4. 10 %
2.2. Sistem ocjenjivanja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obavezno prisustvovanje nastavi i aktivno učešće u istoj 2. Grupni rad, analiza slučajeva i prezentacija 3. Pismeni dio ispita (test) 4. Usmeni dio ispita	<ol style="list-style-type: none"> 1. 20 % 2. 20 % 3. 30 % 4. 30%

4. Literatura

1. Hennie van Greuning, Sonja Brajović Bratanović, „Analiza i upravljanje bankovnim rizicima“, Mate Zagreb 2006.
2. Periša Ivanović, „Upravljanje rizicima u bankama“, Beograd 2009.
3. Jovan Gorčić, „Priručnik za upravljanje rizicima banke“, Beograd 2006.
4. Bessis Joel, „Risk management in banking“, John Wiley & Sons, W. Susessex, UK 1998.
5. Rose Peter, „Menadžment komercijalnih banaka“, Mate, Zagreb, 2005.

JAVNE FINANSIJE

1. Cilj

Cilj predmeta *Javne finansije* je upoznavanje studenata Drugog ciklusa studija sa problematikom iz oblasti javnih finansija, načina prikupljanja i raspodjele javnih prihoda, organizacije i zadovoljavanja javnih potreba i funkcija vlasti kroz javne rashode, kao i pojmom i tehnikama vezanih za budžetsku proceduru, te pitanja finansija lokalnih zajednica i fiskalnih odnosa u federalno uređenim državama. Fokus je na EU praksi i Bosni i Hercegovini.

2. Sadržaj

1. JAVNE FINANSIJE I JAVNA DOBRA
2. JAVNI RASHODI I JAVNA POTROŠNJA U BIH
3. PORESKI SISTEM I KLASIFIKACIJA POREZA (POREZ NA DOHODAK, DOBIT, IMOVINU, PDV, AKCIZE, CARINE)
4. DOPRINOSI ZA SOCIJALNO OSIGURANJE
5. JAVNI DUG BOSNE I HERCEGOVINE
6. BUDŽET I BUDŽETSKA NAČELA
7. SASTAVLJANJE, IZVRŠENJE I KONTROLA IZVRŠENJA BUDŽETA
8. EVROPSKA POVELJA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI
9. FINANSIJSKA ANALIZA U LOKALnim SAMOUPRAVAMA
10. FINASIJSKI ODNOsi U FEDERALNO UREĐENIM DRŽAVAMA

3. Metod rada

2.1. Način izvođenja nastave	1. ex katedra 2. diskusije	1. 60% 2. 40%
2.2. Sistem ocjenjivanja	1. test za provjeru znanja 2. prezentacija- problemski pristup	1. 60% ocjene – kraj semestra 2. 40%

4. Literatura

1. Rosen, H., Gejer T. (2009): „Javne finansije“, CID, Beograd
2. “Fiscal Policy in the European Union”(2008):, Edited by: Jesús Ferreiro, Giuseppe Fontana and Felipe Serrano, Palgrave Macmillan
3. Vigvari A. et al. (2003): „Osnovi teorije državnog budžeta i finansijski poslovi samouprava“, Prometej, Novi Sad
4. Antić, D. (2009): „Makroekonomska stabilnost i fiskalni federalizam u Bosni i Hercegovini“, Fircon, Mostar
5. Pripremljeni materijali – prof. Kreso

ŽIVOTNO I NEŽIVOTNO OSIGURANJE

1. Cilj

Cilj predmeta je da studenti ovladaju znanjima važnim za suštinu i tehniku životnih i neživotnih osiguranja kako sa teorijskog tako i praktičnog stajališta uvažavajući i ekonomsko-financijske tokove i njihove reperkusije u privrednim i društvenim tokovima.

2. Sadržaj

1. Karakteristike i vrste životnih osiguranja
2. Aktuarske osnove životnih osiguranja
3. Upravljanje rizicima životnih osiguranja
4. Modeli i metode financiranja životnih osiguranja
5. Karakteristike i vrste neživotnih osiguranja
6. Aktuarske osnove neživotnih osiguranja
7. Upravljanje rizicima neživotnih osiguranja
8. Modeli i metode financiranja neživotnih osiguranja
9. Upravljanje financijama životnih i neživotnih osiguranja
10. Mirovinsko i zdravstveno osiguranje

3. Metod rada

2.1. Način izvođenja nastave	5. ex katedra 6. prezentacije 7. gosti predavači 8. vježbe 9. diskusije	5. 50 % 6. 10 % 7. 10 % 8. 20 % 5. 10 %
2.2. Sistem ocjenjivanja	7. parcijalni 8. seminarski rad 9. projekat 10. prezentacija 11. finalni ispit 12. usmeni razgovor	1. 30 % 2. 5 % 3. 10 % 4. 5 % 5. 40 % 6. 10 %

4. Literatura

1. Vaughan, E&Vaughan, T. Osnove osiguranja – Upravljanje rizicima, Mate, Zagreb, 2000.
2. Hansel, A. S. L.: Introduction to insurance, LLP, London, 1999.
3. Harrington, S., Niehaus, G.: Risk Management and Insurance, McGraw-Hill, Boston, 1999.
4. Kennet, G. B., Skipper, H.: Life Insurance, Prentice-Hall, New Jersey, 2001.
5. Rakonjac- Antić, Tatjana: Dobrovoljno penzijsko osiguranje, aktuarska i financijska analiza, Ekonomski fakultet, Beograd, 2004.

KOMERCIJALNO BANKARSTVO

1. Cilj

Upoznavanje sa savremenim trendovima razvoja bankarstva i posebno komercijalnog bankarstva sa pregledom regulatornog okvira komercijalnih banaka u BiH i položaja supervizije u tom procesu. Sagledavanje značaja i uloge depozita i depozitnih usluga u bankama, te načina određivanja cijena depozitnim uslugama u bankama. Upoznavanje sa politikama i procedurama kreditiranja u komercijalnim bankama, određivanja cijena kredita poslovnim subjektima, te samog procesa kreditiranja i postupcima ocjene i upravljanja kreditnim rizicima pravnih lica. Studenti će se, takođe, upoznati i sa politikama i procedurama potrošačkog i hipotekarnog kreditiranja fizičkih lica, politikama, procedurama, te modelima određivanja cijena potrošačkih i hipotekarnih kredita. Govoriće se i o kreditnom riziku sa kojim se suočavaju komercijalne banke pri kreditiranju fizičkih lica, kao i o načinima zaštite od njih. Studenti će se upoznati i sa scoring-modelima upravljanja kreditnom politikom komercijalnih banaka. Na kraju, studenti će biti u prilici da diskutuju o globalnoj finansijskoj krizi i njenim posljedicama na domaći bankarski i realni sektor. U toku realizacije nastavnog sadržaja studentima će se prezentirati brojni praktični primjeri, omogućiti razmjena mišljenja u okviru diskusija i debata.

2. Sadržaj

1. Trendovi u razvoju bankarstva
2. Komercijalna banka i njeni konkurenti
3. Regulatorni okvir poslovanja komercijalnih banaka u FBiH
4. Supervizija bankarskog poslovanja sa osrvtom na BiH
5. Depoziti i depozitne usluge komercijalnih banaka
6. Određivanje cijena depozitnih usluga banaka
7. Kreditiranje u komercijalnom bankarstvu
8. Kreditiranje poslovnih subjekata
9. Određivanje cijena kredita poslovnim subjektima
10. Upravljanje kreditnim rizikom u komercijalnim bankama
11. Potrošačko i hipotekarno kreditiranje
12. Određivanje cijena potrošačkih i hipotekarnih kredita
13. Upravljanje kreditnim rizikom fizičkih lica
14. Scoring modeli upravljanja kreditnom politikom banaka
15. Globalna finansijska kriza i njene posljedice na BiH

3. Metod rada

2.1. Način izvođenja nastave	1. ex katedra 2. diskusije 3. prezentacije	1. 10 % 2. 30 % 3. 60 %
2.2. Sistem ocjenjivanja	1. obavezni dolazak 2. prezentacija i seminarски 3. diskusija-debata 4. test	1. 20 % 2. 40 % 3. 10 % 4. 30 %

4. Literatura

1. Rose, S. Peter, Menadžment komercijalnih banaka, MATE, Zagreb, 2005.
2. Rose, S. Peter&HudginsC. Sylvia, Bankarskimenadžmentfinansijskeusluge, Datastatus, Beograd, 2005.
3. Kapor, Predrag, Bankarstvo sa osnovama bankarskog poslovanja i međunarodnim bankarstvom, Mega trend univerzitet primjenjenih nauka, Beograd, 2005.
4. Sinkey, Joseph, Commercial Bank Financial Management,Prentice-Hall International, London, 1998.
5. Leko, Vlado (ur.), Rječnik bankarstva, Masmedia, Zagreb, 1998.
6. Zakonski i podzakonski akti agencija za bankarstvo
7. Materijali sa nastave (sa prezentacijama)

PRIMJENJENO POSLOVNO PRAVO

1. Cilj

Izučavanje ovog predmeta ima za cilj da upozna studente sa postulatima pravne nauke sa kojima će se susretati u svom budućem radu. Ovo je posljedica činjenice da, bez obzira u kom privrednom sektoru rade, poslovni ljudi se susreću sa brojnim pravnim institutima i instrumentima. Time je pravna disciplina koju nazivamo poslovno pravo postala nezaobilazna u svakodnevnom poslovnom okruženju.

2. Sadržaj

1. Uvod – osnovni pojmovi
2. Kompanijsko pravo
3. Odgovornost privrednih društava
4. Statusne promjene privrednih društava
5. Sistemi osnivanja privrednih društava
6. Atributi i pravni poslovi privrednih društava
7. Upis poslovnih subjekata u sudski registar
8. Načini prestanka privrednih društava
9. Ugovor o prodaji i međunarodnoj prodaji
10. Ostali ugovori poslovnog prava (agencija, građenje, osiguranje, lizing)
11. Vrijednosni papiri
12. Pravo Evropske Unije
13. Elektronsko poslovanje
14. Javne nabavke
15. Radno pravo
16. Direktna strana ulaganja
17. Slobodne zone
18. Autorska prava i prava industrijske svojine
19. Pravo potrošača
20. Rješavanje sporova

3. Metod rada

2.1. Način izvođenja nastave	1. ex katedra 2. diskusije 3. analiza studija slučaja 4. gosti predavači	1. 40% 2. 20% 3. 35% 4. 5%
2.2. Sistem ocjenjivanja	1. studija slučaja/esej 2. test (parcijalni) 3. test (finalni)	1. 30 % 2. 30 % 3. 40%

4. Literatura

1. „Applied Business Law“, Veljko Trivun, Vedad Silajdžić, Fatima Mahmutčehajić, Mia Mrgud, School of Economics and Business, 2009.
2. „Međunarodno poslovno pravo“, Miloš Trifković, Milić Simić, Veljko Trivun, Vedad Silajdžić, Fatima Mahmutčehajić, Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarjevu, 2009;
3. „Nacionalno i evropsko pravo“, prof. dr. Veljko Trivun, prof. dr. Miloš Trifković, mr. Vedad Silajdžić, mr. Jasmin Hošo, Ekonomski fakultet u Sarajevu, 2007;
4. „Poslovno pravo - ugovori, hartije od vrijednosti i pravo konkurenkcije“, Prof. dr Miloš Trifković, prof. dr Milić Simić i doc. dr Veljko Trivun, Ekonomski fakultet u Sarajevu, 2004.god.;

RAČUNOVODSTVO FINANCIJSKIH INSTITUCIJA II

1. Cilj

Prezentirati studentima kategorijalni sadržaj i operativni algoritam računovodstvenog praćenja najvažnijih finansijskih instrumenata i procesa finansijskim institucija. Metodom studija slučajeva studentima će se obrazložiti procesi pripajanja, spajanja i akvizicija finansijskih institucija kao i postupci konsolidacije, revizije i analize finansijskih izvještaja.

2. Sadržaj

1. Sadržaj i ciljevi računovodstva finansijskih institucija
2. Računovodstveni tretman priznavanja i mjerena finansijskih instrumenata
3. Specifičnosti izvještavanja u bankama, investicijskim fondovima i društвima osiguranja
4. Ciljevi i postupci pripajanja, spajanja, akvizicija i konsolidacije finansijskih izvještaja finansijskih institucija (metoda studija slučajeva)
5. Sadržaj, ciljevi i postupci interne revizije finansijskih institucija
6. Metode i postupci eksterne revizije finansijskih izvještaja
7. Specifičnosti revizije finansijskih izvještaja finansijskih institucija
8. Instrumenti i tehnike analiza finansijskih izvještaja
9. Specifičnosti analize finansijskih izvještaja finansijskih institucija (metoda studija slučajeva)
10. Utjecaj računovodstvenih politika na sigurnost i uspјešnost poslovanja finansijskih institucija.

3. Metod rada

2.1. Način izvođenja nastave	1. ex katedra 2. studije slučajeva (case study) 3. prezentacije	1. 50 % 2. 20 % 3. 30 %
2.2. Sistem ocjenjivanja	1. obrada samostalnog slučaja (pojedinačni rad) 2. timski rad (studije slučajeva) 3. midterm test 4.. finalni test	1. 40 % 2. 10 % 3. 25 % 4. 25%

4. Literatura

1. 1. Grupa autora (redakcija, Gulin, D., Žager, L.) (2010), Računovodstvo, HZRF, Zagreb
2. 2. Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (Zbirka računovodstvenih propisa - redakcijski pročišćeni tekstovi, (2010, HZRF))
3. 3. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L. (redaktor Žager, L.)(2008) Analiza finansijskih izvještaja – 2. prošireno izdanje, Masmedia, Zagreb
4. 4. Tušek, B., Žager, L. (2008) Revizija, Treće, izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, HZRF
5. 5. Arens, A. A., Elder, R. J., Beasley, M. S. (2009) *Auditing and Assurance Services – An Integrated Approach – Thirteenth Edition*, Pearson Higher Education, New Jersey

MEĐUNARODNE FINANSIJE

1. Cilj

Cilj predmeta Međunarodne finansije II je upoznavanje studenata Drugog ciklusa studija sa efektima finansijske liberalizacije i globalizacije u posljednje tri decenije, sa načinima na koji je svjetski finansijski sistem bio regulisan, zahtjevima za izmjenom načina regulacije uslijed globalne finansijske krize, uticajem promjena cijena vrijednosnih papira na efikasnost monetarnih politika najrazvijenijih zemalja, i prijedlozima za reformu globalnog finansijskog sistema.

2. Sadržaj

1. Nominalni, realni i efektivni devizni kursevi, proizvodnja i konkurenčnost ekonomija
2. Portfolio teorija, teorija vrednovanja kapitalnih imovina i teorija arbitraže u kontekstu međunarodnog kretanja kapitala i strukturiranja portfolija globalnih finansijskih institucija
3. Finansijska liberalizacija, globalizacija i globalni finansijski servisi
4. Uticaj finansijske liberalizacije na uvođenje međunarodnih bankarskih standarda u osamdesetim godinama – Bazel I i Bazel II
5. Globalna finansijska kriza (2007.-2009.) i redefinisanje međunarodnih standarda upravljanja rizicima – zahtjevi za promjenom Bazelskih standarda i uvođenje Bazeala III
6. Analiza tržišne koncentracije u međunarodnim finansijama – najveće bankarske grupacije, hedž fondovi i analiza strukture njihovih portfolija
7. Značaj i uloga finansijskih inovacija i derivativnih finansijskih instrumenata za upravljanje rizicima u globalnom finansijskom menadžmentu
8. Analiza tržišne kapitalizacije i kretanja vrijednosti najznačajnijih indeksa vrijednosnih papira, i njihov uticaj na mogućnosti optimizacije ulaganja u globalnim razmjerama
9. Uticaj cijena vrijednosnih papira na efikasnost transmisionog mehanizma monetarne politike u zemljama centra i periferije
10. Perspektive američkog dolara, eura, renminbia i specijalnih prava vučenja kao međ. monetarnih medija
11. Reforma Međunarodnog monetarnog fonda i potencijali za uvođenje svjetske valute
12. Globalna finansijska arhitektura i njen uticaj na održivost ekonomskog rasta

3. Metod rada

2.1. Način izvođenja nastave	1. ex katedra 2. diskusije	3. 70% 4. 30%
2.2. Sistem ocjenjivanja	1. test za provjeru znanja 2. završna provjera znanja/pristupni rad	1. mart / maj 2 x 35% 2. 30%

4. Literatura

1. Cline, W (2010) *Financial Globalization, Economic Growth, and the Crisis of 2007-09*, Peterson Institute for International Economics (poglavlja 2 i 4).
2. Helleiner, E., Kirshner, J. (2009) *The Future of the Dollar*, Cornell University Press, Ithaca and London.
3. Krugman, Maurice, Obstfeld (2005) *International Economics*, Addison Wesley, poglavila: 16, 19 i 20.
4. Kenen, P. (2001) *The International Financial Architecture, What's New? What's Missing?*, Institute for International Economics, Washington, USA (četvrti i peti dio).
5. Stiglitz, J. (2006) *Making Globalization Work*, Penguin Books, London, UK (poglavlja 9 i 10).
6. Tarullo, D. (2008) *Banking on Basel – The Future of International Financial Regulation*, Peterson Institute for International Economics, Washington (dijelovi 3, 4 i 7).
7. Čaušević, F (2008) *Economic Sovereignty and Global Capital Flows*, Icfai University Press, Hyderabad, India

ANALIZA I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

1. Cilj

Steći napredna znanja o rizicima kojima su u svom poslovanju izložene danas dominantne vrste finansijskih institucija i o upravljanju istima (strategijama, principima, fazama, instrumentima, etc.).

2. Sadržaj

1. Uvod u selektivnu historiju finansijskih rizika
2. Taksonomija finansijskih institucija (aktivno upravljane vs. pasivno upravljane), finansijskih usluga i finansijskih rizika
3. Motivi upravljanja finansijskim rizicima
4. Proces upravljanja finansijskim rizicima
5. Procedure i principi za implementaciju upravljanja rizicima na nivou finansijske institucije
6. Analiza i upravljanje rizicima banaka, osiguravajućih društava i investicionih (uzajamnih) fondova
7. Prudencionalna supervizija finansijskih rizika (OECD, EU i tranzicijske zemlje)
8. Hedžing operacije

3. Metod rada

2.1. Način izvođenja nastave	1. ex katedra 2. diskusije 3. prezentacije 4. gosti predavači	1. 50 % 2. 10 % 3. 30 % 4. 10 %
2.2. Sistem ocjenjivanja	1. kvizovi 2. grupni rad 3. midterm test 4. finalni test	1. 10 % 2. 20 % 3. 30 % 4. 40 %

4. Literatura

1. Kozarević E., *Analiza i upravljanje finansijskim rizicima*, CPA, Tuzla, 2009.
2. Saunders A., Cornett M. M., *Financial institutions management – a risk management approach*, McGraw-Hill/Irwin, New York, 2006.
3. Hull J. C., *Risk management and financial institutions*, Pearson Prentice Hall, New Jersey, 2007.
4. Crouhy M., Galai D., Mark R., *The essentials of risk management*, McGraw-Hill, New York, 2006.
5. Van Greuning H., Brajovic Bratanovic S., *Analiza i upravljanje bankovnim rizicima – pristupi za ocjenu organizacije upravljanja rizicima i izloženosti financijskom riziku*, Mate, Zagreb, 2006.